

Sygn. akt V CZ 62/13

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa A. Ł.

przeciwko Gminie L.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 27 listopada 2013 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 10 kwietnia 2012 r.

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2012 r. odrzucił skargę kasacyjną powoda A. Ł. od wyroku tego Sądu z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie przeciwko Gminie L. o zapłatę. Odrzucenie skargi nastąpiło ze względu na niewniesienie w terminie opłaty od skargi kasacyjnej, w sytuacji częściowego zwolnienia powoda od tej opłaty, ponad kwotę 15 000 złotych, o czym profesjonalny pełnomocnik powoda został powiadomiony przez doręczenie postanowienia w tym przedmiocie, z dnia 14 marca 2012 r. (art. 112 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, jedn. tekst: Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 ze zm., dalej jako u.k.s.c.).

W zażaleniu na postanowienie z dnia 10 kwietnia 2012 r. powód, wnosząc o jego uchylenie, domagał się nadto objęcia kontrolą, w trybie art. 380 k.p.c., postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 14 marca 2012 r. w przedmiocie częściowego zwolnienia od opłaty od skargi kasacyjnej, ponad kwotę 15 000 zł, przez przyjęcie, że jest w stanie ponieść koszty sądowe w takiej wysokości. Zażalenie to, z powołaniem się na art. 112 ust. 3 u.k.s.c. zostało odrzucone przez Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 5 czerwca 2012 r., ze względu na to, że powód, zwolniony postanowieniem z dnia 11 maja 2012 r. od opłaty od zażalenia powyżej kwoty 5 000 zł, nie wniósł należnej opłaty w tygodniowym terminie od doręczenia pełnomocnikowi powoda odpisu tego postanowienia.

Na skutek zażalenia powoda na postanowienie z dnia 5 czerwca 2012 r., obejmującego żądanie objęcia kontrolą również prawidłowości postanowienia z dnia 11 maja 2012 r., Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 17 kwietnia 2013 r. sygn. akt V CZ 118/12, uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę w zaskarżonym zakresie przekazał Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania. W wyniku tego rozstrzygnięcia, Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 25 lipca 2013 r. ponownie odrzucił zażalenie powoda na postanowienie z dnia 10 kwietnia 2012 r. odrzucające skargę kasacyjną. W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny ocenił sytuację materialną powoda jako nieuzasadniającą udzielania mu zwolnienia od kosztów sądowych w zakresie przez niego oczekiwanym.

Sądowi Najwyższemu zostało przedstawione do rozstrzygnięcia zażalenie powoda na postanowienie z 10 kwietnia 2012 r. odrzucające skargę kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nie było procesowej potrzeby odrzucania ponownie, postanowieniem z dnia 25 lipca 2013 r., zażalenia powoda na postanowienie z 11 kwietnia 2012 r. biorąc pod uwagę, że po uchyleniu przez Sąd Najwyższy postanowienia z dnia 5 czerwca 2012 r. nie powstały żadne nowe okoliczności, które uzasadniałyby rozstrzygnięcie o takiej treści. Ponadto, to formalne rozstrzygnięcie stawiało powoda przed koniecznością zaskarżania go, a więc zwalczania po raz kolejny postanowienia tej samej treści co uchylone już postanowienie z dnia 5 czerwca 2012 r. Tę niewątpliwie skomplikowaną sytuację procesową należało rozwiązać, bez potrzeby narażania powoda na konieczność zaskarżania postanowienia z dnia 25 lipca 2013 r. Dostrzegając zatem bezprzedmiotowość postanowienia z dnia 25 lipca 2013 r. oraz stwierdzając, że uchylenie przez Sąd Najwyższy postanowienia z dnia 5 czerwca 2012 r. odrzucającego zażalenie na postanowienie z dnia 10 kwietnia 2012 r., stworzyło sytuację, w której do rozstrzygnięcia niewątpliwie pozostawało zażalenie powoda na to postanowienie, należało o tym zażaleniu rozstrzygnąć. Mogło to tym bardziej nastąpić, że uzasadnienie postanowienia z dnia 25 lipca 2013 r. zawiera wystarczającą ocenę sytuacji majątkowej powoda, która to ocena pozwala Sądowi Najwyższemu poddać kontroli prawidłowość postanowienia z dnia 14 marca 2012 r.

Zgodzić należy się z Sądem Apelacyjnym, że sytuacja majątkowa skarżącego nie usprawiedliwiała udzielania mu dalej idącego zwolnienia od kosztów niż orzeczone. Istotnym argumentem przeciwko kwalifikowaniu sytuacji skarżącego jako usprawiedliwiającej kredytowanie procesu przez Skarb Państwa jest okoliczność, iż skarżący jest właścicielem nieruchomości (gruntowej, lokalowych), co oznacza, że dysponuje trwałym majątkiem. Nadto skarżący prowadzi działalność gospodarczą, z której przychody pozwalają zabezpieczyć potrzeby jego rodziny. Te wyznaczniki statusu materialnego powoda trafnie zostały ocenione przez Sąd, jako pozwalające jedynie na ograniczone, ponad kwotę 15000 zł, zwolnienie od opłaty należnej od skargi kasacyjnej.

We wskazanej przeto sytuacji nie było uzasadnionych podstaw do poczytania za wadliwe postanowienia z dnia 14 marca 2012 r. Tym samym nie ma podstawy do zakwestionowania prawidłowości postanowienia z dnia 10 kwietnia 2012 r.

W tej sytuacji należało, na podstawie art. 398 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., oddalić zażalenie.